

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ.КЛ.ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

България, София 1113
Бул.”Цариградско шосе”125, бул. 3
Тел.: (+359 2) 73 83 10
Факс: (+359 2) 73 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

SOFIA UNIVERSITY
“ ST. KLIMENT OHRIDSKI “
FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION
Bulgaria, Sofia 1113
125 Tzarigradsko chaussee blvd., bl. 3
Tel.: (+359 2) 73 83 10
Fax: (+359 2) 73 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

Наименование на учебната дисциплина Търговско банкерство	
Титуляри на курса: доц.д-р Мария Видолова	
Характер на дисциплината Задължителна	Образователно-квалификационна степен Магистър
Година I-ва	Семестър I-ви
Кредити 4	Часове 45 часа лекции
Характер на обучението Редовна форма	Език на обучението Български

Цели на курса

Курсът запознава със състоянието и развитието на банковата система в Р България, проблеми на финансовия анализ в дейността на банката, ликвидност, кредитиране, финансов инженеринг и др.

Методи на преподаване – използват се поур поинт презентации, предпочитат се интерактивни методи, участие на студентите в клас, дискусии в клас, екипна работа от страна на студентите, правят се коментари на казуси.

Студентите придобиват знания и умения за работата в банк-фронт-офис, бек-офис, отдели по кредитиране и др.

Методи на оценяване

Контролът върху усвояването на знанията се осъществява текущо – чрез решаване на казуси по време на лекции, а също и периодично чрез задаване на теми за реферати, тестове и др. В края на обучението се осъществява изпит върху цялата преподавана материя.

Оценката се формира по следния начин: 20% участие в клас, 30% курсова работа или презентация или текущ тест, 50% изпит.

Предварителни изисквания

Съдържание на дисциплината

Обект на специално внимание са проблемите на платежната система, начините и формите на плащане, валутният режим, търговията с ценни книжа, анализът на ликвидността, основните показатели за финансов анализ в дейността на банката. Разглеждат се и въпросите за използването на съвременни финансови инструменти и деривати.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

А.Лекции:

¹	Тема:	Бр. часо- ве:
1.	Банкова система. Развитие на банките в България. Централна банка. Търговски банки.	2
2.	Нормативна и законова уредба регламентираща финансовата дейност. Закон за БНБ. Закон за банките. Разрешения (лиценз) за банкова дейност.	2
3.	Пари, функции на парите. Парични агрегати. Кръгооборот на стоки и пари и необходимост от финансови посредници. (Структура и инструменти)	3
4.	Платежна система. Организация на плащанията. Измерване на паричната маса.	3
5.	Валутен режим. Валутен закон. Наредба за износа и вноса на валутни ценности. Сделки на ФБК с чуждестранна валута. Сделки между местни и чуждестранни лица. Презгранични преводи и плащания. Износ и внос на валута в наличност, благородни метали и скъпоценни камъни. Позиции на банките в чуждестранна валута. Управление на валутния риск.	3
6.	Ценни книжа. Емитиране на безналични ценни книжа. Държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на ЗУНК. Брейди облигации.	2
7.	Капиталова база. Капиталова адекватност. Рисков компонент на балансовите позиции. Регулиране на капиталовата адекватност.	2
8.	Ликвидност. Оценка. Групиране на активите. Класификация на пасивите. Политика и отчетност на ликвидността. Управление на ликвидния риск.	2
9.	Кредит и лихва. Инструменти на кредита. Класификация на кредитите. Законови провизии. Отчетност за риска по кредитите и законови провизии. Управление на кредитния риск.	2
10.	Лихвени проценти. Същност, роля, измерване. Доходност до падежа. Реални, номинални лихвени проценти. Теория на търсенето на активи. Поведение на лихвените проценти. Анализът “Кредитни средства” и “Предпочитания към ликвидност”. Рискава и срочна структура на лихвените проценти.	3
11.	Кредитно администриране и процесът на кредитиране. Елементи на кредитната политика. Управление на кредитния риск.	2
12.	Търговски кредити. Видове. Тенденции, структура и пазар на търговските кредити. Характеристики на ценообразуването. Погасителни планове.	3
13.	Потребителски кредити. Характеристика. Класифициране. Управление на процеса събиране / инкасиране на вземанията	3
14.	Ипотечни кредити. Ипотечен пазар. Алтернативни ипотечни инструменти.	2
15.	Инвестиции. Инвестиционна стратегия. Елементи на риска. Управление на портфейла и инвестиционния риск. Ефективност	3

	на инвестициите.	
16.	Валутни операции. Валутни курсове - видове. Спот курсове. Форуюрд курсове. Финансови фючърси. Операции Суап	2
17.	Техники на финансовия инженеринг. Управление на финансовия риск. Хеджингови стратегии. Управление на лихвения риск. Управление на фондовия риск. Увеличаване на възвръщаемостта.	3
18.	Техника на банковите анализи в светлината на основните банковии регулатори и Базелските стандарти.	3
	Общо:	45

Основна литература:

1. Вџтев, Ж. - **“Технология за оценяване на банковата дейност”**, Свищов, 1996г.
2. Видолова, Мария - **“Банкови анализи”**, изд. на СУ “Св. Кл. Охридски”, 1999г.
3. Галиц, Лорънс - **“Финансов инженеринг”**, изд. “Делфин прес” Бургас, 1994г.
4. Джонсън, Фр., Джонсън, Р. - **“Банков мениджмънт”**, изд. Princesps, В., 1996г.
5. Заутер, В. - **“Основи на банковото дело”**, изд. “Делфин прес” Бургас, 1994г.
6. Манчев, Цв., Искров, Ив., Михайлов, Ал. - **“Пари, банки, парична политика”**, ЧПБ “Банкер”, С., 1998г.
7. Мишкин, Фр. - **“Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари”**, изд. “Отворено общество”, С., 1999г.
8. Младенов, М. - **“Пари, банки, кредит - парична теория, парична политика, валутни съвети”**, изд. Princesps, В., 1998г.
9. Николов, Н. - **“Финансови изчисления”**, изд. Princesps, В., 1994г.
10. Пламър, Тони - **“Прогнозиране на финансовите пазари”**, изд. “Делфин прес” Бургас, 1994г.
11. Прайс Уотърхаус, **“Въведение в управлението на кредитния риск”**, 1996г.
12. Радков, Р. - **“Пари и банковото дело”**, изд. “Мертилен, София
13. Радков, Р. и колектив - **“Банково дело”**, изд. “Деси”, Свищов
14. Радков, Р., Адамов, В. - **“Пари и банки”**, изд. “Абагар”, В. Търново, 1998г.
15. Роуз - **“Банковски мениджмънт”**, 1999г.
16. Стефанова, П. - **“Банки и кредитно посредничество”**, Тракия-М, София, 1999г
17. Уилс, Дж. - **“Управление на риска в банковата сфера”**, С., ИК “Хермес”, 1994г.
18. **“Банково право”** - сборник нормативни актове, Соломон, 1999 г.
19. спис. **“Финанси и право”**
20. **Законови и нормативни актове**

Допълнителна литература:

Закон за БНБ, **Закон** за кредитните институции, **Закон** за гарантиране на влоговете в банките, **Закон** за мерките срещу изпирането на пари, **Закон** за ценните книжа, фондовите борси и инвестиционните дружества, **Закон** за особените залози, **Закон** за сделките с валутни ценности и за валутния контрол, **Закон** за електронните платежни инструменти;

Наредба N1 за гарантиране на влоговете в банките, **Наредба N2** за разрешенията (лицензиите), издавани от БНБ, **Наредба N4** за позициите на банките в чуждестранна валута, **Наредба N5** за условията и реда за емитиране, придобиване и изплащане на безналични държавни ценни книжа, **Наредба N6** за кредитиране на банки в левове срещу обезпечение, **Наредба N7** за големите и вътрешните кредити на банките, **Наредба N8** за капиталовата адекватност на банките, **Наредба N9** за оценка на рисковите експозиции на банките и за формиране на провизии за покриване на риска от загуби, **Наредба N10** за вътрешния контрол в банките, **Наредба N11** за управлението и надзора върху ликвидността на банките, **Наредба N35** за реда за продажба чрез търг на движими вещи, заложен в полза на банки, **Наредба N17** за прилагане на чл.29 от Закона за банките и кредитното дело, **ПМС N15** за изменение на валутния режим, **Наредба N22** за централен кредитен регистър на банките.

Съставил програмата: Доц. д-р по ик. Мария Видолова